

Karmienie piersią i mlekiem kobiecym w okresie pandemii SARS CoV-2

(stan zagrożenia epidemiologicznego)

Najpierw należy zakwalifikować matkę do odpowiedniej grupy, następnie przekazać zalecenia dotyczące karmienia dziecka i postępowania zdrowotnego.

MATKA ZDROWA

Czy MATKA ZDROWA spełnia którykolwiek z kryteriów epidemiologicznych?	
<ol style="list-style-type: none"> 1. w ciągu ostatnich 14 dni wróciła z zagranicy 2. w ciągu ostatnich 14 dni miała bliski kontakt z osobą, która:<ul style="list-style-type: none"> o wróciła z zagranicy, o jest zakażona lub podejrzana o zakażenie SARS CoV-2 o przebywa na kwarantannie	
NIE	TAK
	
Matka karmiąca piersią ZDROWA bez kryteriów epidemiologicznych	Matka karmiąca piersią ZDROWA spełniająca którykolwiek z kryteriów epidemiologicznych
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ograniczyć kontakty do osób z najbliższej rodziny (stałych domowników), które są zdrowe 2. Wychodzić na spacer na świeże powietrze unikając miejsc zatłoczonych (np. do lasu, parku) 3. Myć lub dezynfekować ręce sobie i dziecku po każdym wyjściu z domu, kontakcie z pieniędzmi, klamkami, sprzętami dotykanyymi przez innych ludzi 4. Myć ręce przed każdym kontaktem z dzieckiem, zwłaszcza przed karmieniem/odciąganiem 5. KARMIĆ PIERSIĄ LUB ODCIĄGANYM MLEKIEM JAK DOTYCHCZAS	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skontaktować się z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną lub bezpłatnym numerem 800-190-590 2. Skontaktować się z lekarzem w formie teleporady medycznej, wykaz placówek na stronie www.nfz.gov.pl 3. Prowadzić samoobserwację w kierunku objawów grypopodobnych, mierzyć temperaturę ciała 2 x/dzień 4. Ograniczyć kontakty z innymi osobami w miarę możliwości 5. Nie wychodzić z domu 6. Myć ręce przed każdym kontaktem z dzieckiem, zwłaszcza przed karmieniem/odciąganiem 7. KARMIĆ PIERSIĄ LUB ODCIĄGANYM MLEKIEM JAK DOTYCHCZAS

MATKA CHORA

z objawami infekcji dróg oddechowych *łagodnymi* - stan podgorączkowy, katar, ból gardła, bóle mięśni lub *ostrymi* – gorączka, kaszel, duszność

Czy MATKA CHORA spełnia którykolwiek z kryteriów epidemiologicznych?	
NIE	TAK
	
Matka karmiąca piersią CHORA w domu, bez kryteriów epidemiologicznych	Matka karmiąca piersią CHORA w domu z PODEJRZENIEM ZAKAŻENIA SARS CoV-2
<ol style="list-style-type: none"> 1. Skontaktować się z lekarzem w formie teleporady medycznej, wykaz placówek na stronie www.nfz.gov.pl 2. Ograniczyć kontakty z innymi osobami w miarę możliwości 3. Nie wychodzić z domu 4. Wietrzyć pomieszczenia 5. Przyjmować leki ograniczające objawy infekcji stosowane u matek karmiących 6. Zakrywać nos i usta w czasie kaszlu, kichania 7. Myć ręce przed każdym kontaktem z dzieckiem, zwłaszcza karmieniem lub odciąganiem 8. KARMIĆ DZIECKO PIERSIĄ LUB ODCIĄGANYM MLEKIEM 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Skontaktować się bezwzględnie z lekarzem w formie teleporady medycznej, wykaz placówek na stronie www.nfz.gov.pl 2. Skontaktować się z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną lub bezpłatnym numerem 800-190-590 3. Izolacja od społeczeństwa (wyłączenie z pracy, spotkań, transportu publicznego) 4. Izolacja od pozostałych członków rodziny w miarę możliwości (oddzielna łazienka, a jeśli to nie jest możliwe - oddzielne ręczniki, środki czystości, oddzielne naczynia i sztućce, dezynfekcja klamek, blatów i innych dotykanych sprzętów) 5. Wietrzyć pomieszczenia 6. Przyjmować leki ograniczające objawy infekcji stosowane u matek karmiących, zalecanym lekiem przeciwgorączkowym i przeciwbólowym pierwszego wyboru jest paracetamol 7. Zakrywać nos i usta w czasie kaszlu, kichania 8. Myć ręce przed każdym kontaktem z dzieckiem, karmieniem lub odciąganiem przynajmniej 30 sekund używając detergentu lub użyć płynu dezynfekującego na bazie alkoholu. 9. Stosować maseczkę ochronną w czasie karmienia 10. KARMIĆ DZIECKO PIERSIĄ LUB ODCIĄGANYM MLEKIEM

Matka karmiąca piersią CHORA NA COVID-19 w domu

1. Skontaktować się z lekarzem, zwłaszcza w razie pogorszenia samopoczucia, wykaz placówek udzielających teleporad medycznych na stronie www.nfz.gov.pl lub pod całodobowym numerem 800-190-590
2. Izolacja od pozostałych członków rodziny
3. Może być wskazana izolacja od dziecka
4. Myć ręce przed każdym karmieniem lub odciąganiem przynajmniej 30 sekund używając detergentu lub użyć płynu dezynfekującego na bazie alkoholu.
5. Stosować maseczkę ochronną w czasie karmienia, którą po jednym użyciu powinno się trwale zutylizować nie dopuszczając do kontaktu z nią innych osób.
6. Każdy kontakt matki ze sprzętem do odciągania wymaga zachowania podwyższonych zasad higieny: mycie i dezynfekcja rąk przed i po użyciu sprzętu, mycie i dezynfekcja sprzętu po użyciu lub stosowanie jednorazowych końcówek osobistych laktatora. Mycie i dezynfekcja sprzętu do karmienia. Mleko, które nie zostało pobrane według tych zasad nie nadaje się do podania dziecku.
7. Odciągane mleko pobrane zgodnie z zasadami podwyższonej higieny osoba zdrowa z rodziny podaje dziecku.
8. Dziecko między karmieniami powinno przebywać w oddzielnym pokoju, może przebywać w pokoju z matką, jednak w odległości przynajmniej 2 metrów, dodatkowo oddzielone np. zastoną. Opiekę nad dzieckiem najlepiej powierzyć zdrowej osobie z rodziny.

Matka karmiąca piersią CHORA NA COVID-19 w szpitalu zakaźnym

1. Izolacja od dziecka, które pozostaje w domu pod opieką rodziny
2. Utrzymanie laktacji poprzez regularne odciąganie mleka
3. Karmienie dziecka mlekiem modyfikowanym wybranym stosownie do wieku i wskazań (teleporada z pediatrą POZ)
4. Ze względów organizacyjnych i higienicznych brak możliwości wykorzystania mleka, utylizacja
5. Po zakończeniu izolacji powrót do karmienia lub odciągania zgodnie z zasadami dla matek COVID-19 w domu

Matka po porodzie, która pragnie karmić piersią CHORA NA COVID-19 przebywająca w szpitalu zakaźnym

1. Przestrzeganie procedur przyjętych w placówce odnośnie możliwej izolacji dziecka
2. Stymulacja laktacji poprzez regularne odciąganie mleka
3. Karmienie dziecka mlekiem odciąganym lub mlekiem modyfikowanym (wg przyjętych procedur) przez personel
4. Jeśli ze względów organizacyjnych i higienicznych brak możliwości wykorzystania mleka matki - utylizacja
5. Po zakończeniu izolacji rozpoczęcie przystawiania dziecka do piersi lub utrzymanie odciągania zgodnie z zasadami dla matek COVID-19 w domu